

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 5.1.2016
Sayı: 186

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılması ve bu konuda alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.
04.01.2016

Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU
Edirne Milletvekili

Mustafa Arslan
Hüseyin Çamrak Mersin

Nurhayat Altınok Kayıncı
Bursa Mu

Cemil Arık
Onursal ADİGÖZEL
İst. Mu

Ayhan Uzunelvan
Mersin Mu

Haydar AKAR
Kocaeli Mu

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul

Aytaç Atıç
Mersin Mu

Servet Sarıhan
Ank

Serkan Epe
Hartay Mu.

İsmail Zeynelabidin
İst. Mu.

Mustafa TUNCER
Ank Mu.

Mehmet GÜKER
Burdur Mu.

Ali AKTÜLÜZ
Sivas Mu

Banış Yarbadağ
İst. Mu.

Ahmet AKIN
Balıkesir
Mu.

Dr. Ceyhan İZZET
Bursa Mu.

Uğur Doğan
Antalya Milletvekili

Kamil ÖZYAY
Sivas Mu

Şeyh Uslu
Eskişehir Mu

GENEL GEREKÇE:

Ülkemizde yılda 1.500.000 ton gıda amaçlı bitkisel yağ tüketilmektedir. Kişi başı tüketim 20 kg'dır, bu tüketilen yağdan yılda 350 bin ton atık yağ oluşmaktadır. Bitkisel Yağ sanayicilerinin görüşü üzerine Türkiye'de toplanabilecek atık yağ miktarı ortalama 70 bin tondur fakat ülkemizde sadece 21 bin ton atık yağ toplanabilmektedir ve geriye kalan toplanamayan atık yağlar ise denizlerimizi ve akarsularımızı kirletmeye devam etmektedir. Ülkemizde 17.500.000 hane bulunmaktadır ve ortalama her haneden yılda 20 kg atık yağ dökülerek denizleri ve akarsuları kirletmektedir.

Evsel atıklar atık su kirliliğinin yaklaşık % 25'ini oluşturuyor. Türkiye'nin toprakları, gölleri ve akarsuları ciddi bir kirlenme tehdidi ile karşı karşıya. Bu kirlenme, içme sularını ve eko sistemi tehdit ediyor. Ayrıca, Tarım Bakanlığı'nın yeterince sık denetim yapmaması nedeniyle bu kirlenme insan sağlığını da ciddi şekilde etkilemektedir. Yeterli denetim yapılmadığı için defalarca kez kullanılan yağlarda kanserojen madde miktarı artmakta, bu yağları tüketen insanlarda daha çok kolon ve mide kanseri vakaları görülmektedir. Buna neden olmamak için kızartma yağları en fazla 2 kere kullanılmalı ve sonrasında tüketimden çekilmelidir.

Bu tehditleri gören Avrupa Birliği (AB) 2003/30 sayılı yönergesini yayınlamaya evsel atık yağların biyolojik yakıtlara dönüştürülerek çevre kirliliğinin önlenmesini amaçlamıştır. Bu yönerge ile evsel atık yağların sulara ve toprağa dökülmemesi, biyolojik yakıtlara dönüştürülerek kullanılması öngörülmüş ve tüm AB ülkelerine 31 Aralık 2005 tarihine kadar üretilen fosil yakıtlarına en az %5,75 oranında bitkisel atık yağlar, ham yağlar ve hayvansal atık yağlar katmak ve bu yağları çevreye zarar vermeden ortadan kaldırma zorunluluğunu getirilmiştir. AB'nin 10 Ocak 2007 tarihli AB Komisyonu verilerine göre, AB üyesi ülkelerde biyolojik yakıtların %80'i biyodizel %20'si biyoethanolden oluşuyor. En çarpıcı örnek Almanya'da göze çarpmaktadır. Almanya'da 15 Haziran 2009'da yapılan yasal değişiklik ile karıştırma oranı %6,25'e çıkarılmış, 2020 için karıştırma hedefi ise %12 olarak hedeflenmiştir.

Avrupa ülkeleri böyle hedeflere doğru kararlılıkla ilerlerken Türkiye'de bu konuyla ilgili olarak bir girişimde bulunulmamış, Hükümet tarafından bir düzenleme yapılmamıştır. Taslak bir tebliğin askıya çıkmasına, bu tebliğde %0,1 (Binde bir) gibi çok küçük bir oranda karıştırma zorunluluğunun getirilmesi öngörülmesine rağmen bu tebliğ dahi askıdan indirilmiş, atık yağların değerlendirilerek çevre kirliliğiyle mücadele edilmesi konusunda hiçbir önlem alınmamıştır.

Bilindiği üzere Anayasa'nın 56. Maddesi herkesin temiz bir çevrede yaşama hakkı olduğunu ifade etmekte, yine aynı madde, çevrenin korunması ödevini devlete görev olarak vermektedir.

Türkiye'de atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutları araştırılması ve bu konuda alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla Araştırması gerekmektedir.

